

**ПЛАН-КОНСПЕКТ (КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЇ)
для проведення заняття із тактичної підготовки з особовим складом 9-ї
навчальної групи навчальної пожежно-рятувальної частини**

Тема: «Гасіння пожеж на автотранспортних підприємствах, у гаражах, тролейбусних і трамвайних парках. Гасіння пожеж на автотракторній техніці. Гасіння пожеж в автомобілях з електричною, гібридною електричною системами приводу. Гасіння пожеж в автомобілях з газобалонним обладнанням»

Навчальна мета: навчання і виховання особового складу, який безпосередньо залучається до ліквідації НС, спрямована на підвищення його професійних знань, формування вмінь і навичок керування силами і засобами при ліквідації НС.

Час проведення: 1 год.

Місце проведення: навчальний клас.

Навчально-матеріальне забезпечення: план-конспект (конспект-лекції).

Нормативно-правові акти і література:

1. Кодекс цивільного захисту України від 2 жовтня 2012 року №5403-VI;
2. Наказ МВС України від 26.04.2018 № 340 «Про затвердження Статуту дій у надзвичайних ситуаціях органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та Статуту дій органів управління та підрозділів Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж».
3. Наказ МВС від 15.06.2017 № 511 «Порядок організації службової підготовки осіб рядового і начальницького складу служби цивільного захисту».

Порядок проведення заняття:

1. Організаційні заходи - 3 хв.:
 - перевірка присутніх;
 - оголошення теми і мети заняття.
2. Контроль знань - 2 хв.:
 - перевірка засвоєння раніше пройденого матеріалу.
3. Викладення матеріалу теми - 35 хв.
 - Питання, які вивчатимуться:
 - 1) Гасіння пожеж на автотранспортних підприємствах, у гаражах, тролейбусних і трамвайних парках. Гасіння пожеж на автотракторній техніці;
 - 2) Гасіння пожеж в автомобілях з електричною, гібридною електричною системами приводу. Гасіння пожеж в автомобілях з газобалонним обладнанням.

-швидке поширення вогню в разі пошкодження паливної системи;

-загроза людям від токсичних продуктів горіння і високої температури;

-наявність небезпечних вантажів.

Під час гасіння пожеж на автотракторній техніці КГП зобов'язаний:

-організувати евакуацію або порятунок людей із транспортних засобів та обмежити рух поблизу автомобіля, що горить;

-використовувати іскробезпечне обладнання під час деблокування постраждалих;

-організувати знеструмлення автомобіля;

-визначити можливі шляхи поширення вогню;

-визначити тип вогнегасної речовини для подальшого гасіння пожежі та охолодження;

-установити вид вантажу та здійснювати його гасіння відповідно до особливостей гасіння речовин і матеріалів;

-вжити заходів щодо розчеплення причепа з вантажем (за потреби);

-забезпечити установлення противідкатних упорів, якщо транспортний засіб, що горить, знаходиться на схилі.

2) Гасіння пожеж в автомобілях з електричною, гібридною електричною системами приводу. Гасіння пожеж в автомобілях з газобалонним обладнанням

Обстановка, що може скластися під час загорання автомобілів з електричною, гібридною електричною системами приводу:

-наявність електроустановки з високою напругою і великою силою струму (інвертор, конвертор, тяговий електродвигун, силові кабелі);

-можливість ураження людей електричним струмом;

-загроза вибуху літій-іонної акумуляторної батареї;

-швидке поширення вогню горючою обшивкою автомобіля, електроізоляцією, гумотехнічними виробами, розливами мастила в разі пошкодження мастилонаповнених вузлів і агрегатів, у гібридних автомобілях - розливами палива в разі пошкодження паливної системи;

-сильне задимлення та утворення токсичних продуктів горіння.

Під час гасіння пожежі в автомобілі з електричною, гібридною електричною системами приводу КГП зобов'язаний:

організувати знеструмлення електричної системи автомобіля в моторному відсіку;

-від'єднати мінусову клему від низьковольтної акумуляторної батареї (кабель чорного кольору);

Дати під запис.

-від'єднати кабель високовольтної літій-їонної акумуляторної батареї (оранжевого кольору) від розподільчої коробки;

-використовувати для гасіння автомобіля розпилену воду, вогнегасні порошки та діоксид вуглецю;

У разі гасіння пожежі розпиленою водою:

-заземлити пожежні стволи та насос пожежно-рятувального автомобіля;

-використовувати діелектричні засоби;

-здійснювати подачу стволів-розпилювачів з відстані не менше 1,5 м від автомобіля. У разі подачі компактних струменів води для змивання палива, що горить під автомобілем, відстань до стволів повинна бути не менше 4 м від автомобіля;

-заземлити автомобіль з електричною, гібридною електричною системами приводу перед проведенням робіт з деблокування постраждалих;

-не використовувати піну для гасіння пожежі та не застосовувати дискові різачки під час деблокування постраждалих.

Гасіння пожеж в автомобілях з газобалонним обладнанням

Обстановка, що може скластися під час гасіння легкового, вантажного та пасажирського автотранспорту з газобалонним обладнанням, у яких використовується газ метан (під тиском 20-25 МПа) або пропан-бутан (під тиском 1,6 МПа):

-загроза вибуху газових балонів (резервуарів) під високим тиском внаслідок дії чинників пожежі;

-можливість травмування ударною хвилею або уламками газових балонів (резервуарів);

-наявність бензину в паливному баку в автомобілях з газобалонним обладнанням;

-руйнування конструкції автомобіля;

-швидке поширення вогню горючою обшивкою автомобіля та за наявності - розташованим поруч горючим майном.

Під час гасіння пожежі в автомобілі з газобалонним обладнанням КГП зобов'язаний:

-обмежити рух транспортних засобів на дорозі поблизу автомобіля, що горить;

-організувати евакуацію людей з транспортних засобів;

-визначити можливі шляхи поширення вогню;

-установити місцезнаходження та кількість газових балонів (резервуарів);

-перекрити за можливості магістральний і балонний вентиля;

-використовувати для гасіння пожежі порошкові вогнегасники, пінні стволи і водяні стволи з розпиленим струменем;

-увести ствол на охолодження газових балонів (резервуарів) та організувати знеструмлення автомобіля;

Дати під запис.

<p>-використовувати іскробезпечне обладнання під час деблокування постраждалих;</p> <p>-здійснювати подачу стволів з безпечної відстані (25-30 м), у разі якщо вогнем охоплено весь автомобіль і немає загрози розповсюдження на сусідні автомобілі, розташовані поруч будівлі та споруди.</p>	
--	--

4. Закріплення вивченого матеріалу

– 2 хв.:

Питання для закріплення:

- 1) Гасіння пожеж на автотранспортних підприємствах, у гаражах, тролейбусних і трамвайних парках. Гасіння пожеж на автотракторній техніці;
- 2) Гасіння пожеж в автомобілях з електричною, гібридною електричною системами приводу. Гасіння пожеж в автомобілях з газобалонним обладнанням.

5. Підведення підсумків

– 3 хв.:

- вказати на питання, які вимагають підвищеної уваги;
- оголосити оцінки;
- відповісти на запитання.